

Hørings svar til «Høringsnotat om regulering av konverteringsterapi» fra

Norsk Luthersk Misjonssamband, Normisjon, Indremisjonsforbundet og Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn

De fire organisasjonene Misjonssambandet, Normisjon, Indremisjonsforbundet og Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn vil med dette respondere på det utsendte høringsnotat om regulering av konverteringsterapi.

Innledningsvis vil vi påpeke at konverteringsterapi, så langt vi vet, ikke har foregått i våre sammenhenger så lenge vi forholder oss til definisjonen i dokumentet, altså at vi står overfor «*behandlingslignende handlinger som har som formål å få en annen til å endre eller fornekte [ev. undertrykke] sin seksuelle orientering eller kjønnsidentitet*». Vi stiller oss skeptiske og spørrende til behovet for å regulere konverteringsterapi i dagens Norge.

Ensidighet og mangel på bred faglig forankring

Høringsnotatet er svært ensidig i sin framstilling av tematikken. Argumenter, forskning og eksempler som problematiserer lovforslagets konklusjoner, blir i liten grad berørt, noe også høringsuttalelsen fra Folkehelseinstituttet peker på. Både høringsnotatet og lovteksten forutsetter og bygger på en aksept av skeiv teori om kjønns mangfold, kjønn som en sosial konstruksjon, «født i feil kropp», flytende kjønnsforståelse, en gjennomført etisk relativisme, m.m. Dette er et valgt filosofisk/ideologisk utgangspunkt, og bygger ikke på vitenskapelig forskning.

Bufdirs definisjon er problematisk

Vi vil problematisere relevansen av resultatene fra den kartleggingen som Bufdir (side 9-10) gjennomførte høsten 2020. Bufdir definerte konverteringsterapi som «praksis eller handlinger som har til formål å endre noens seksuelle orientering eller kjønnsidentitet». En slik definisjon kan etter vår mening ramme all bønn for mennesker som opplever tiltrekning mot samme eller begge kjønn som utfordrende, eller som opplever usikkerhet eller forvirring omkring sin kjønnsidentitet.

Rett til å bestemme over eget liv

Selv om vi ikke betrakter homofili (og heller ikke biseksualitet) som en sykdom som kan helbredes, vet vi at mange opplever at seksualiteten er flytende og kan gå i ulike retninger til ulike tider av livet. Vi anerkjenner menneskers rett til å bestemme over eget liv, og kan ikke avvise mennesker som ber om samtale – eller gi uttrykk for at vi vil lese korrektur på deres spesifikke ønsker om forbønn. Dette må skje i frivillighet og med respekt og empati.

Ytringsfriheten må ikke innsnevres

Vi verdsetter at høringsnotatet benytter formuleringen «behandlingslignende handlinger» og slik har en noe smalere definisjon enn den som Bufdir benyttet. Samtidig vil vi anbefale at lovforslaget enda tydeligere fremholder at ytringsfriheten ikke skal innsnevres. Notatet påpeker (blant annet side 50) at det er «*krevene å trekke opp en klar grense mellom hva som vil være tillatt og ikke. Dette kan særlig være krevende ved samtaler, bønn og håndspåleggelse, se kapittel 8.2.5.3.*» Dette betyr, slik

vi ser det, at lovforslaget står i fare for å begrense både ytringsfriheten og helt alminnelige religionsutøvelse.

Seksuell orientering og kjønnsidentitet er to ulike sakskompleks

Vi vil problematisere at høringsforslaget behandler spørsmål om «seksuell orientering» og spørsmål om «kjønnsidentitet» som om vi står overfor samme sakskompleks. Det mener vi skaper uklarhet. Når temaet er ***kjønnsidentitet***, er en sentral problemstilling om den som opplever kjønnsinkongruens eller kjønnsdysfori, skal ha anledning til å få medisinsk behandling – med alle problemstillinger dette reiser angående hormonbehandling, sterilitet, operasjon av friske kropp og varige bivirkninger. Det finnes ingen parallelle problemstillinger når temaet er ***seksuell orientering***. Vi mener at departementet bør bearbeide deler av notatet og lovteksten slik at det skjelves klart mellom «seksuell orientering» og «kjønnsidentitet».

Undertrykke, fornekte eller utslette

Høringsforslaget foreslår å kriminalisere behandlingstilsvarende handlinger som har som formål å få en annen til å «fornekte [ev. undertrykke] sin seksuelle orientering eller kjønnsidentitet». Vi merker oss at departementet ber om høringsinstansenes syn på de tre begrepene «fornekte», «undertrykke» og «utslette». Vi foretrekker begrepet «utslette», men er skeptiske til bruken av begrepet «fornekte» og særlig til begrepet «undertrykke».

I Bibelen møter vi en positiv holdning til seksualitet og samliv. Både den seksuelle tiltrekning og ekteskapet er skapt av Gud. Samtidig tror vi at alle mennesker kan komme i situasjoner hvor seksuelle drifter og lengsler må undertrykkes, i betydningen ikke kan leves ut. Ut fra kristen etikk kan ingen av oss leve ut alle sider ved vår seksualitet da det seksuelle samliv hører til i et trofast ekteskap mellom mann og kvinne. Vi respekterer at mange nordmenn er kritiske til en slik seksualmoral, men det er dypt problematisk om det i kristen veiledning og sjelesorg vil bli forbudt å formidle at et kristent liv innebærer å undertrykke/avstå fra aspekter ved sin seksualitet.

Demokratiske rettigheter

Frivillig og respektfull bønn om endring av seksuelle følelser og tiltrekning for mennesker som ber om det, er ikke behandling, men betyr å møte et medmenneske på dets egne premisser. Det hører ikke hjemme i et demokrati å gjøre dette til gjenstand for trussel om bøter eller fengselsstraff. Vi mener også at det at menigheter legger til rette for trygge arenaer der barn og unge kan snakke om alle slags temaer de strever med, er positivt og bidrar til bedret psykisk helse. Det er også en demokratisk rettighet i et samfunn.

Det undrer oss også at høringsnotatet konsekvent beskriver innflytelse og påvirkning på barn og unge fra familie og menighet som en potensiell og alvorlig trussel. Vi mener at terskelen bør være svært høy før en demokratisk stat regulerer hva foreldre kan si til sine barn. Slik sett finner vi det svært problematisk at notatet lager en kort vei fra begrepet «behandlingstilsvarende handlinger» til å gjennomføre «gjentakende» samtaler (se side 52). Vi ønsker at det presiseres tydelig at foreldre også i fremtiden vil kunne ha gjentakende samtaler med sine barn om deres seksualitet og kjønnsidentitet. Det må også gjelde de foreldrene som har en kristen virkelighetsforståelse og som holder fast på hetero-normen, par-normen og tokjønns-normen.

Oslo 13. oktober 2021